

Rusko zaútočí, musíme ho zničit už v první bitvě, zničí z východního křídla NATO

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-rusko-zautoci-musime-ho-znicit-uz-v-prvni-bitve-zni-z-vychodniho-kridla-nato-261289

Lukáš Marek

/Od zvláštního zpravodaje v Estonsku/

„Vítejte na nejlepším místě na světě,“ zdraví estonský voják s širokým úsměvem delegaci novinářů a bezpečnostních analytiků.

„Milí přátelé, tohle je základna Tapa,“ dodává a pouští nás na největší vojenskou základnou v zemi, která leží asi hodinu cesty od metropole Tallinu a kromě estonské první pěší brigády tu sídlí i velká část zahraničních vojáků nasazených v rámci misí NATO.

Oblast pod stejnojmenným pětistícovým městečkem slouží armádě už od roku 1939, kdy zde Sověti vybudovali letiště. Hned vedle se nachází i hlavní estonské výcvikové středisko.

Seznam Talks



Z malé dílny ve Zlíně se stala světová značka pneumatik. Znáte historii barumek?

„Exkurze“ se koná těsně před začátkem Výroční baltské obranné konference (Annual Baltic Conference on Defence, ABCD), již pořádá estonské Mezinárodní centrum pro obranu a bezpečnost (ICDS).

Předpokládáme, že nám vojáci představí základní informace o fungování základny, estonských ozbrojených sil, zahraničních jednotek nasazených v rámci NATO a k tomu přidají něco málo o tom, jak se staví k ruské hrozbě, která je ostatně i hlavním tématem zmiňované konference.

Zanedlouho se ale ukazuje, že očekávání typické vojenské strohosti a úspornosti ve vyjádření týkajících se ožehavých témat bylo mylné.

Náš průvodce rychle zanechává vtípků a poučuje nás, že na brífink v budově velitelství s sebou nesmíme brát elektroniku. Přicházíme do místnosti, kde sedí řada estonských, britských i francouzských vyšších šarží včetně šéfa základny. Ten má na uniformě hned pod estonskou vlajkou i vlajku Ukrajiny s nápisem „Sláva Ukrajině“. V ukrajinštině.

Před prezentací se dozvídáme, že nesmíme nikoho z mluvčích přímo citovat. Nelze tedy uvádět přímé řeči toho, co zaznělo, ani specifikovat, kdo konkrétně během brífinku promluvil. Minimálně zčásti je to důvod, proč odpadá očekávaná opatrnost při vyjádřeních a odpovědích na citlivé otázky.

Následující minuty bez přehánění působí, jako by v estonských ozbrojených silách snad vůbec nikdo nepochyboval, že jestli válka na Ukrajině neskončí porážkou Ruska, Kreml nebude váhat a přejde k napadení Pobaltí včetně Estonska.

Je důležité zdůraznit, že ani v Tapě nikdo nečeká, že by Rusko mohlo zaútočit dřív. Vojáci z ruské 76. divize, kteří dřív sídlili na základně poblíž estonských hranic, tam totiž v tuto chvíli podle Estonců nejsou a velmi pravděpodobně v dohledné době ani nebudou. Bojují na Ukrajině, kde se mimochodem pravděpodobně mimo jiné podíleli i na masakru v Buče.

Pokud ale Ukrajina padne, Rusové se mohou na svá hraniční stanoviště rychle vrátit. Vzhledem k vojenským reformám, které Rusko nyní zavádí, jich navíc může být ještě víc než dřív, a kromě toho budou mít výhodu bohatých bojových zkušeností.

Připomeňme, že ještě v roce 2016 se na základě tehdejších simulací a analýz (například studie amerického think tanku RAND Corporation) odhadovalo, že kdyby Kreml zavelel, mohou být ruské

jednotky v hlavních městech pobaltských států včetně Tallinu za 36 až 60 hodin.

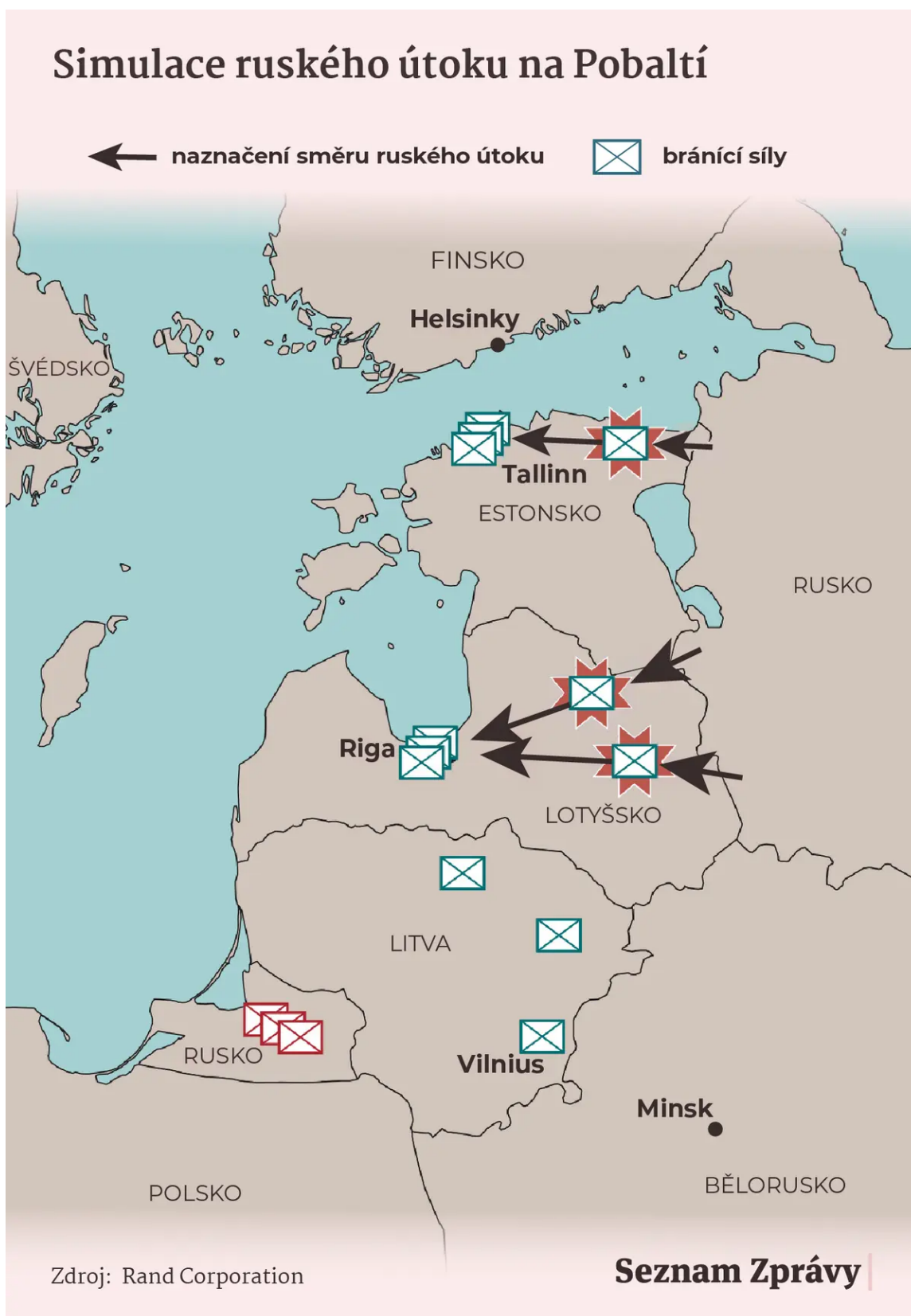


Foto: Seznam Zprávy

Simulace ruského útoku na Pobaltí ze zmiňované studie Rand Corporation.

Posádka základny Tapa a celé estonské ozbrojené síly si nyní zjevně kladou za hlavní cíl zajistit, aby se nic takového nemohlo stát. A to i přesto, že země má jen asi 1,3 milionu obyvatel a její armáda nemá jediný vlastní tank.

Zastavit Rusko hned na hranicích

Jak to chtějí udělat?

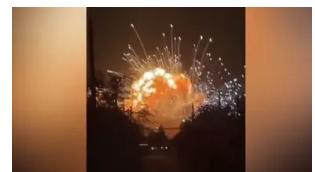
V Tapě se nám vzhledem k časovým možnostem i citlivosti informací dostává značně zjednodušené odpovědi. Základní body jsou ale pojmenovávány jasně a jsou v souladu s tím, co estonští politici a vojenští představitelé veřejně ventilují už nějakou dobu.

Páteří strategie má být směřování veškerého úsilí a investic do toho, aby země byla schopná odolat prvnímu útoku a „nedat Rusku ani metr“ území minimálně v prvních dnech až týdnech války, dokud nedorazí větší část pomoci ostatních zemí NATO.

Bude-li vítězství v první bitvě či bitvách opravdu rozhodné, mohlo by to podle Estonců nejen koupit čas, ale zároveň i odradit Moskvu od toho, aby z omezené invaze s cílem zabrat Pobaltí ve stylu „fait accompli“ (rychle a bez větších bojů se zbytkem NATO) přešla k plnohodnotné válce se Severoatlantickou aliancí.

Ukrajinské útoky na muniční sklady

Tentokrát je to na delší vzdálenost než posledně, ale Ukrajina se opět snaží narušit ruskou logistiku útoky za frontovou linií. Ukazují to výbuchy tří skladů munice v Rusku. Výsledek opakování dva roky staré taktiky je nejistý.



Kyjev překvapil obřími výbuchy. Zkouší taktiku, již už jednou změnil běh války.

26. 9. 2024 15:00

Dalším důvodem, proč Estonci chtějí ruské síly zastavit za každou cenu hned na hranicích, je, že země a ostatně i její ozbrojené síly nejsou dost velké na to, aby se mohly pokusit například o protiútok z více směrů až ve chvíli, kdy ruské síly proniknou hlouběji na nepřátelské území a nebudou kryté ze stran. Válka na Ukrajině navíc ukázala, že Moskva umí na nepřátelském území dobře zorganizovat vybudování obranné linie, kterou je pak velmi těžké prolomit.

Jinými slovy se zdá, že nejsevernější z baltských států ani nemá jinou možnost.

Estonsko má k dispozici asi 8000 aktivních vojáků včetně vlastních profesionálů a vojáků procházejících povinnou službou (ti tvoří asi polovinu). Do této cifry spadají také britští a francouzští vojáci ze zvláštní brigády (FLF) NATO, která spadá přímo pod estonské velení.

Nad rámec toho má mít země k dispozici ještě asi 32 tisíc rezervistů (naskočit do boje v relativně krátkém čase je z toho schopna nejspíš zhruba polovina z nich). Dále by v Estonsku mělo být na 190 tisíc civilistů, kteří prošli alespoň základním vojenským výcvikem. Zhruba půlka z nich ho přitom absolvovala po roce 1991.

Po ruské invazi na Ukrajinu Estonsko masivně navýšilo obranný rozpočet (pro letošní rok rozpočet odpovídá 3,4 % HDP, což je druhý nejvyšší podíl v NATO hned po Polsku), nakupuje techniku i munici a v příštím roce má na hranicích začít stavět obrannou linii skládající se z 600 bunkrů a dalších prvků. Připravují se také blíže nespecifikovaná opatření proti dronům a námořní obrana zejména v podobě min, protilodních střel a radarů.

Obranná strategie Pobaltí

Deportace tisíců lidí nebo obranná linie na hranicích. Pobaltí počítá s možným přelitím války, říká pro SZ analytik Māris Andžāns z Rigy. Region totiž vnímá, že Kreml k němu směřuje stejnou rétoriku jako

kdysi vůči Ukrajině.



„Výhrůžky už nezní jen jako výhrůžky.“ Pobaltí cítí, že konflikt se blíží

5. 2. 2024 6:40

Dodejme, že v tuto chvíli jsou v Estonsku a přímo na zdejší základně i američtí a španělsí vojáci s jejich technikou.

Z návštěvy Tapy se zdá, že estonští vojáci věří, že tohle bude na ono rozhodující první vítězství stačit.

Úspěch bude stát na rezervistech

Zdá se, že mezi hlavní výzvy patří kromě akvizice techniky a munice (což vojáci jakožto politickou otázku nechtějí komentovat) skutečnost, že úspěch bude stát hlavně na rezervistech. Profesionálních vojáků k obraně země jednoduše není dost.

Nejkratší cesta od ruských hranic do Tallinnu vede po asi 200 kilometrů táhnoucí se dálnici z hraničního města Narva, jež patří mezi nejpravděpodobnější první místa střetu. A právě to představuje další výzvu.

Geograficky je sice místo pro obranu vhodné, protože hranici tvoří poměrně široká řeka a z jihu je město obklopené velkým jezerem, nervozitu ale vzbuzuje sociální rozměr.

Místní obyvatelstvo tvoří z drtivé většiny etničtí Rusové a panují obavy, že Moskva se je snaží pomocí propagandy získat na svou stranu, což by mohlo obranu města značně ztížit.

Ale zpátky do Tapy.

Kromě brífinku máme šanci vidět techniku a při prohlídce promluvit s posádkami. K vidění jsou například Estonskem nově pořízené samohybné houfnice jihokorejské výroby K-9, britský hlavní bojový tank Challenger 2, francouzská lehčí kolová vozidla sloužící jako průzkumná vozidla a stíhače tanků, španělský protivzdušný systém NASAMS a americký raketomet HIMARS.

Prohlédnout a osahat si můžeme také například protitankové střely NLAW a Javelin, nebo útočné a odstřelovací pušky a výzvědný dron.

Na nádvoří před hangáry mezitím proniká hluk nedalekých bagrů a dělníků, kteří opodál staví nové budovy, což jen potvrzuje slova vojáků o tom, že základna se neustále rozrůstá.

O Rusku už ale tady nepadne ani slovo.



Foto: Lukáš Marek, Seznam Zprávy





+5

Úkolem přítomných vojáků je zjevně čistě prezentace techniky a svých schopností v jejím ovládní. Jak vážně tito muži přistupují ke slově svých velitelů o blížící se válce, se většinou nelze dozvědět ani po přímém dotazu.

Někteří neodpoví vůbec s tím, že jim to „nenáleží“. Jiní jen pokrčí rameny a řeknou, že nevědí. Jediný z vojáků, který k věci promluvil, mi řekl, že šance na ruský útok podle něj sice není nulová, ale „je velmi nízká, protože Putin ví, že by zaútočil na celé NATO, které je silnější“.

Morálka se nicméně zdá být dobrá. Členové zahraničních misí vypadají, že jsou v Estonsku spokojeni. Například podle britských tankistů je nasazení skvělou zkušeností, která je na domácích cvičištích a základnách nedosažitelná.

„Cvičení jsou skvělá, zejména pro mladší kluky, kteří se tady toho hodně naučí. Velkou zkušeností je pro nás i to, že si vyzkoušíme jiné podmínky. V zimě tu může být i minus 20, což někteří z nás nikdy nezažili,“ říká jeden z Britů v černé tankistické uniformě.

Srší z něj nadšení a přesvědčuje novináře těžko se soukající ze stísněných útrob Challengeru, že při troše cviku není ani dlouhý pobyt uvnitř nepříjemný. „Svou práci miluji. Chápu, že na vás vnitřek

tanku působí klaustrofobicky, ale já už to tak vůbec nevnímám. Jsem rád, že jsem tankista,“ dodává s tím, že do Challengeru se dokáže bez problémů vtěsnat i jeho kamarád, který má přes dva metry.

U samohybné houfnice se setkáváme i s mladými estonskými branci, kterým prý zbývají už jen tři měsíce do konce služby. Ta trvá mezi osmi a 12 měsíci a Estonsko ji drží v platnosti už od rozpadu Sovětského svazu.

Branci jsou na naši návštěvu dobře připravení. Kromě jejich věku nic nenasvědčuje tomu, že by postrádali zkušenosti. O svém stroji vědí všechno, na co se jich novináři a vyslanci bezpečnostních think tanků ptají. Je vidět, že interiér houfnice mají dobře osahány a vědí, jak s ní zaměřit a střílet s pomocí automatického systému i bez něj.

Část z nich prý podle jejich nadřízeného snad armádě i přišla na chuť a rozhodne se zůstat i po skončení povinné služby. Mohou se z nich stát profesionálové, nebo rezervisti, kteří si svoje schopnosti z povinné služby dobrovolně pravidelně oprašují.

Z výrazů mladíků nelze vyčíst, jak moc jsou naděje velitele na jejich setrvání v armádě realistické.